

температур та кліматичні зміни пришвидшують процес виходу комах із коконів.

Отже, на процес доместикації осмії рудої впливають наступні критерії: умови зберігання коконів, температурний режим, погодні умови весняного періоду, наявність кормової бази у льотно-весняний період, природа та діаметр трубочок, місце розташування вуликів та наявність води поблизу.

Осмія руда успішно адаптувалася до умов існування на території Хмельниччини. Тому, ми рекомендуємо фермерським господарствам та господарям приручити осмію руду для якіснішого запилення плодкових дерев ранньою весною, щоб одержати вищі врожаї, особливо в тих місцях, де є недостатня кількість медоносних бджолиних сімей для запилення.

Література

1. Гукало В. М. Бджоли роду *Osmia* (Hymenoptera, Megachilidae), особливості їх біології, екології та промислового розведення і використання в умовах Лісостепу України. Автореферат канд. біол. наук. Харків, 1998. 23 с.
2. Комісар О. Запрошуємо до розведення осмії. *Український пасічник*. 2004. № 4. С. 22–24.
3. Лапчинський В. В., Лапчинська Є. В. Особливості штучного розведення та природні вороги бджоли *Osmia Rufa* L. в умовах південно-східного Придністров'я Хмельниччини. *Український пасічник*. Львів: «Полюс». 2016. № 2. С. 44–46.
4. Луців В.О., Корбецька Л.А. Дикі одинки бджолок – запилювачі садів. *Сільський господар*. Львів. 2000. №1–2. С.26–27.
5. Луців В.О., Луців О.В. Осмія рогата (*Osmia cornyta* Latr.). *Науковий вісник Львівської національної академії ветеринарної медицини імені С. З. Гжицького*. Львів. 2007. том 9, №1 (32). С.326–328.

УДК 136.084:4.636.085.8

ПАРАНЮК Р.О., здобувач вищої освіти III курсу ОС «магістр» спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **ЛІЩУК Світлана**, канд. с. –г. наук, асистент

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

м. Кам'янець-Подільський, Україна

АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ НОВІТНІХ КОРМОВИХ ДОБАВОК НА МОЛОЧНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ ДІЙНИХ КОРІВ

Актуальність. Найважливішим фактором оптимізації раціонів за комплексом поживних речовин є використання кормових добавок та сумішей. Кормові добавки можуть включати вітаміни, мінерали, амінокислоти, ферменти, пробіотики та інші компоненти, які покликані покращувати харчування тварин, їх здоров'я та продуктивність [1]. Серед кормових добавок часто застосовують фармакологічні засоби, які називаються на практиці біологічно активними речовинами. Додатково, використання мінеральних добавок таких як кальцій, фосфор, магній та

інші, може впливати на якість та кількість молока, що виділяє корова. Достатнє споживання мінеральних речовин з корму допомагає підтримувати здоров'я корів та забезпечити всі необхідні речовини для синтезу молочних складників. Брак мінералів може призвести до зниження молочної продуктивності та погіршення якості молока [2]. Необхідно мати на увазі, що всі кормові добавки мають різний вплив на організм тварини і залежить не тільки від його фізіологічного стану та умов утримання, а й від дози самої добавки. Передозування цих речовин можуть призвести до небажаних наслідків.

В даний час велике значення стали надавати використанню у годівлі тварин екологічно безпечних, біологічно активних елементів і препаратів, що надають позитивний вплив на їх біохімічні, імунологічні, гематологічні та продуктивні показники [3].

Метою досліджень було виявлення впливу на молочну продуктивність та якісні показники молока універсальної кормової суміші, так званої СКУ – 170 від ТМ «EKOLINE» (ТОВ «Агропромислова компанія «НОВААГРО»), що містить у собі комплекс білків, мінеральні речовини, жиророзчинні вітаміни, макро- та мікроелементи.

З метою проведення наукового дослідження було сформовано чотири групи тварин великої рогатої худоби, чорно-рябої породи, по 15 голів у кожній худобі за принципом пар аналогів. У тварин усіх груп були однакові умови утримання та годівлі. Відмінність полягало в тому, що дослідним групам тварин додатково до основного раціону згодовувалось різну кількість універсальної кормової суміші, так званої СКУ – 170 від ТМ «EKOLINE».

Результати досліджень та їх обговорення. В результаті досліджень встановлено, що надій корів усіх груп змінювався залежно від дозувань використаної добавки. Відзначено більш високий удій молока у тварин третьої групи. Ймовірно, це пояснювалося годуванням тварин, яким додатково до основного раціону згодовували 200 г універсальної кормової суміші, так званої СКУ – 170 від ТМ «EKOLINE».

Органолептичні властивості молока всіх груп було однаковим. У всіх тварин воно мало добре виражений смак та аромат, білий колір, однорідну консистенцію. У той же час слід зазначити, що в дослідних групах відбулася зміна надою. Так, у тварин першої дослідної групи, яким на додачу до основного раціону згодовувалося 200 г СКУ – 170, надій збільшився в середньому на 12 кг (0,6%); у тварин другої дослідної групи, яким додатково згодовували у складі до бавки 50 г СКУ – 170 – на 36 кг (1,9%) та у тварин третьої дослідної групи, якій згодовувалося додатково 80 г універсальної кормової суміші, так званої СКУ – 170 – на 60 кг (3,2%) порівняно з контролем. Необхідно також відзначити, що удій у тварин другої та третьої досліджуваних груп, у раціонах яких згодовувалась СКУ – 170, збільшився на 24 кг (1,3%) та 48 кг (2,6%) відповідно до удою в першу

дослідну групу. Аналогічна закономірність відзначалася і у якісних показниках молока у досліджуваних групи корів. У тварин першої дослідної групи відзначалося збільшення вмісту жиру в молоці на 0,3%, у другої дослідної – на 0,8% та у третьої дослідної – на 1,6% порівняно з контролем. Також відмічено збільшення білка у молоці: у першій та другій досліджуваних групах на 0,5%, у третій – на 1,5% порівняно з контролем. За вмістом сухої речовини в молоці піддослідних корів також відбулися зміни: у першій дослідній групі збільшення складало 2%, у другій та третій досліджуваних групах – 2,8%. Зміни показників СОМО та лактози незначні. Таким чином, у молоці корів ми відзначили зміни всіх якісних показників залежно від дозування кормової добавки.

Висновки і пропозиції. Таким чином, згодовування універсальної кормової суміші, так званої СКУ – 170 від ТМ «EKOLINE» дозволило оптимізувати в організмі корів вміст поживних речовин і наблизити їхню концентрацію до фізіологічних норм, що вплинуло на збільшення продуктивності та якості молока та молочних продуктів. Негативного впливу на організм піддослідних тварин при додаванні до основного раціону біологічних добавок виявлено не було.

Література

1. Трончук І. С., Бердник І. Ю. Вплив концентрації обмінної енергії та поживних речовин у сухій речовині раціонів на продуктивність дійних корів. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2006. № 2. С. 86–90.
2. Леонард Дурст, Маргіт Вітман. Годівля основних видів сільськогосподарських тварин. Вінниця: Нова Книга. 2018. 384 с.
3. M.E. Castle & J.N. Watson. A comparison of continuous grazing systems for milk production. *J. Br. Grassld. Soc.* 2017. 33.P. 123-129.

УДК 636.39.034/033.082

ПЧУГІН Ігор, здобувач 1 курсу спеціальності
204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Науковий керівник – **ПОНЬКО Людмила**, канд. с.-г. наук, асистент
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КОЗІВНИЦТВА

Сьогодні галузь козівництва в Україні знаходиться в стадії становлення. Тому розвиток галузі козівництва в Україні є досить перспективним [3-5]. Адже козівництво – це унікальна галузь тваринництва, яка дає різноманітну продукцію – пух, вовну (мохер), молоко, м'ясо, кисломолочні продукти, сири різних видів та шкури. З шкур кіз виготовляють шедро, хром, лайку, замшу. Шкури кіз є прекрасним матеріалом для взуття, з них виготовляють першокласні матеріали для галантерейної промисловості. Пух кіз використовують для виробництва